

Vraag nr. 296
van 9 juni 1997
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Zwemvijvers – Gezondheidsinspectie

Volgens een telling in 1996 zouden er in Vlaanderen minstens 90 zwem- en recreatievijvers zijn. In deze bekende recreatievijvers is er controlemogelijkheid betreffende de waterkwaliteit en de veiligheidsmaatregelen door de Gezondheidsinspectie.

Toch doen zich elke zomer weer problemen voor : gemeentebesturen registreren niet alle aanwezige zwem- en recreatievijvers en een groot aantal van de geregistreerde vijvers zou niet over de verplichte Vlaamse milieuvergunning beschikken.

Het gevolg is dat zwemmers en recreanten elk jaar bloot staan aan gezondheidsrisico's door bevuild water en gebrek aan veiligheidsmaatregelen.

1. Hoeveel zwem- en recreatievijvers werden door de Gezondheidsinspectie in de zomer van 1996 gecontroleerd op waterkwaliteit en op de aanwezige beveiligingsmaatregelen ?
2. Wat waren de resultaten van dit onderzoek ? Werden er reeds maatregelen genomen in 1996 ? Werden er maatregelen verplicht gesteld tegen 1997 ?
3. Kan de Gezondheidsinspectie op eigen houtje in niet-officieel aangegeven zwem- en recreatievijvers controle uitvoeren ? Zo ja, gebeurde dit in 1996 ? Op welke locatie ? Met welk resultaat?
4. Hoe weet de recreant of hij al dan niet in "veilige" omstandigheden zijn vrije tijd doorbrengt ? Wordt hier in een sensibiliseringsactie voorzien?

N.B. : Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

Gecoördineerd antwoord

Zwemmen en waterrecreatie zijn prettige en maatschappelijk erg belangrijke vormen van vrijetijdsbesteding. Alhoewel het nooit mogelijk zal zijn om het gezondheidsrisico dat aan deze activiteiten verbonden is volledig tot nul te herleiden, is het

gevaar in door de overheid vergunde waterrecreatieplaatsen toch beperkt te noemen.

1. In 1996 controleerde de Gezondheidsinspectie in samenwerking met de Vlaamse Milieumaatschappij de waterkwaliteit in 39 badzones en 104 open zwem- en waterrecreatieplaatsen. Dit resulteerde in 1.829 strandwateranalyses en 974 analyses van zwemwater in het binnenland. Ter plaatse werden 13 inspectiebezoeken uitgevoerd.
2. Wat de open zwemgelegenheden betreft, ontvingen 83 vijvers gemiddeld een score "zeer goed" voor de waterkwaliteit. In vijvers waarin regelmatig wordt gezwommen, zijn slechts in uitzonderlijke gevallen eenmalige overschrijdingen van de minimum- of imperatieve normen waargenomen. De minimumnorm voor de stoelgangsbacterie *E. coli* werd in 14 van de 104 plaatsen overschreden. De meeste van deze overschrijdingen zijn waargenomen in de open kanalen en rivieren, plaatsen waar vooral aan waterrecreatie wordt gedaan en niet of slechts uitzonderlijk wordt gezwommen.

Als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van de quoteringen van alle in 1996 bemonsterde plaatsen. Het betreft niet alleen open zwem- en waterrecreatieplaatsen, maar tevens wateren die de bestemming zwemwater hebben doch niet voor deze activiteit worden gebruikt. Een voorbeeld hiervan is de Limburgse Laambeek.

Bij overschrijdingen van de minimumnormen verricht de overheid onmiddellijk een controle onderzoek. Wanneer dit het slechte resultaat bevestigt, adviseert de Gezondheidsinspectie de burgemeester een zwem- of waterrecreatieverbod op te leggen. Dit verbod wordt slechts opgeheven nadat twee analyses aantonen dat de waterkwaliteit opnieuw beantwoordt aan de normen.

3. In de praktijk is het zo dat er, vooral bij erg warm weer, niet alleen in vergunde zwemplaatsen, maar ook in niet-uitgebate waterpartijen wordt gezwommen. De Gezondheidsinspectie volgt wat de zwemwateranalyses betreft dan ook de definitie van de Europese richtlijn terzake. Zwemwater is in die benadering water waar het niet expliciet verboden is om te zwemmen en waar door een aanzienlijk aantal mensen effectief wordt gezwommen. Het is de bedoeling om alle dergelijke plaatsen te bemonsteren, afgezien van de vergunningstoestand. Op die manier is de oorspronkelijke bemonsteringslijst waarop een veertigtal plaatsen stonden, uitgebreid tot de meer dan 100 plaatsen in 1996 en 1997, en analyseerde de Gezondheidsinspectie dus ook "niet-officieel aangegeven" of niet-vergunde zwemplaatsen.

4. Bij het inschatten van het risico van zwemmen en waterrecreatie verdienen twee groepen factoren aandacht. Met name de hygiëne van het water en de omgeving, en de voorzieningen voor de fysieke veiligheid van de bader zijn van groot belang. Alleen op vergunde zwem- en waterrecreatieplaatsen is er een door de overheid opgelegde aandacht voor deze factoren. Niet alleen de waterkwaliteit dus, maar ook onder meer de afvalverwijdering en de ongediertebestrijding, en het toezicht door gediplomeerde redders moet aan bepaalde normen beantwoorden.

Vanuit de filosofie dat er om veilig te zwemmen meer nodig is dan zuiver water, zou het afficheren van een goede waterkwaliteit in een niet vergunde zwemplaats een vals gevoel van veiligheid geven aan de baders. Een dergelijke affichering op een informatiepaal van de Gezondheidsinspectie en de Vlaamse Milieumaatschappij, gebeurt dan ook alleen met toestemming van de uitbater – bij vergunde zwem- en waterrecreatievijvers. Wanneer de waterkwaliteit echter een gezondheidsrisico zou inhouden, wordt aan de burgemeester steeds geadviseerd een zwemverbod aan de bevolking kenbaar te maken, afgezien van de vergunningstoestand. Dit

gebeurt met een daarvoor door de overheid beschikbaar gesteld bord.

Verder worden de laatste beschikbare analysere-sultaten tijdens de zomer iedere vrijdag aan de pers kenbaar gemaakt. Ze verschijnen ook op Teletekst en internet. Ten slotte is er ook een informatiespot op televisie en twee brochures, één voor de zwemgelegenheden in het binnen-land en één voor de strandzones. Op deze manier heeft de recreant dus talrijke mogelijk-heden om geïnformeerd te zijn over de plek waar hij of zij wenst te zwemmen, te surfen, te duiken of te waterskiën.

Waterkwaliteit open zwem- en waterrecreatieplaatsen 1996

Nr.	Naam	Gemeente	Beoor- deling
1	Overmere-Donk	Berlare	++
2	Overmere-Donk	Berlare	+++
3	De Ster	Sint-Niklaas	+++
4	Vosselare Put	Deinze	+++
5	De Blaarmeersen	Gent	+++
6	Nieuwe Donk	Overmere	+++
7	De Gavers	Geraardsbergen	+++
8	Schelde	Zelee	–
9	Donkvijver	Oudenaarde	+++
10	Afgesloten Schelde- meanders Ex-Meilegem	Zwalm	++
11	Zwalm	Zwalm	–
12	Bloso-sportcentrum	St.-Laureins	++
13	Brusselse Forten	Dendermonde	++
14	Waesmeer	Temse	+++
15	Tijarm	Merelbeke	–
16	Durme	Lokeren	++
17	Schelde	Wichelen	+
18	Surfvijver Florizone	Deinze	+++
19	Doeldok	Beveren	+++
20	Vijver Rivierstr.	Lochristi	+++
21	Openluchtvijver Zwembad Dendermonde	Dendermonde	+++
22	Eendenmeer en Surfmeer	Destelbergen	+++
23	Waterplas De Mare	Waasmunster	+++
24	Zeilput	Lokeren	+++
25	Schelde	Merelbeke	–
26	Schelde	Kluisbergen	–
27	Moervaart	St.-Niklaas	++

-							
Nr.	Naam	Gemeente	Beoor- deling	Nr.	Naam	Gemeente	Beoor- deling
28	Het eiland	Nevele	+	63	Baalse Hei	Turnhout	+++
29	Schelde	Hamme	–	64	Albertkanaal	Olen	++
30	Provinciaal Domein Puyenbroeck	Wachtebeke	+++	65	Kempische Windsurfclub Mol		+++
31	Schelde	Zwalm	–	66	E10 Plas	Schoten	+++
32	Integravijver	Nazareth	+++	67	Vijver De Melle	Turnhout	+++
33	Damslootmeer	Destelbergen	+++	68	Sun Parks Rauwse Meren Mol		+++
34	Camping Zilvermeer-strand	Mol	+++	69	Marmerven	Brecht	+++
35	Nuclea VZW	Mol	+++	70	Camping Korte Heide	Kasterlee	+++
36	Camping Lilse Bergen – kleine vijver	Lille	+++	71	Maas (De Spanjaard)	Kinrooi	+++
37	Camping Lilse Bergen – grote vijver	Lille	+++	72	Maas (Herenlaak)	Maaseik	+
38	Camping Berkenstrand	Retie	+++	73	A-Beek (De Luysen)	Bocholt	–
39	Recreatiedomein Breebos Rijkevorsel – kleine vijver		+++	74	Laambeek (Heidestrand)	Heusden-Zolder	–
40	Recreatiedomein Breebos Rijkevorsel – grote vijver		+++	75	Bloso-domein Hofstade	Hofstade	+++
41	Camping Netevallei	Geel	+++	76	De Vijvers – Prins De Merode	Averbode	+++
42	Camping Tulderheyde	Poppel	+++	77	Domein Ter Heide	Rotselaar	+++
43	Arc Van Noë	Lichtaart	+++	78	Heidestrand	Zonhoven	+++
44	Camping Zilvermeer – kleine vijver	Mol	+++	79	Sonnevijvers – kleine vijver	Lanaken	+++
45	Camping Zilvermeer – grote vijver	Mol	+++	80	Sonnevijvers – grote vijver	Lanaken	+++
46	Camping Nieuw Paradijs Westmeerbeek		+++	81	Wouterbron	Opoeteren-Maaseik	+++
47	Camping Campinastrand Dessel		+++	82	Sportpark De Nekker – kleine vijver	Mechelen	+++
48	Camping Veldenberg	Merksplas	+++	83	Sportpark De Nekker – grote vijver	Mechelen	+++
49	E10 Vijver De Mosten	Hoogstraten	+++	84	Kikmolen	Maasmechelen	+++
50	Camping Keienvan	Wuustwezel	+++	85	Gemeentelijk Zwembad 't Fonteintje	Beringen	+++
51	Camping Familiestrand	Mol-Postel	+++	86	Domein Heuvelsven	Dilsen-Lanklaar	+++
52	Camping 't Heultje	Westerlo	+++	87	VVW Helchteren De Plas	Houthalen-Helchteren	+++
53	Camping Ct	Balen	+++	88	Bloso-domein De Bocht	Willebroek	+++
54	Spaarbekken Broechem	Ranst	+++	89	Bloso-domein Eglegem-vijver	Mechelen	+++
55	Kanaal Dessel-Kwaadmechelen	Mol	+++	90	Papendaalheide	Zutendaal	+++
56	E10 Plas	Brasschaat	+++	91	Battenbroek	Mechelen	+++
57	E3 Vijver	Lille	+++	92	Kanaal Brussel-Rupel	Puurs	++
58	Galgenweel	Antwerpen	+++	93	Schulensmeer	Lummen	+++
59	Openluchtcentrum Muisbroek	Antwerpen	+++	94	Klein Strand	Jabbeke	++
60	Watersportvereniging Massenhoven	Zandhoven	++	95	Lac Loppem	Loppem	+++
61	Watersportvereniging Viersel	Zandhoven	++	96	St.-Pietersplas	Brugge	+++
62	De Hoge Rielen	Kasterlee	+++	97	Dikkebus Vijver	Ieper	+++
				98	Zillebekevijver	Zillebeke	+++
				99	Polderwind	Zuierenkerke	+++

Nr.	Naam	Gemeente	Beoor- deling
100	Vijverhof	Wevelgem	+++
101	Spuikom	Oostende	+++
102	Domein De Gavers	Harelbeke	++
103	Kanaal	Beernem	++
104	Spaarbekken-Nieuwpoort	Nieuwpoort	+++